

PROJECTE DE BIBLIOTECA

INSTITUT ILLA DE RODES

Redactat el curs 2016-2017

ÍNDEX

1. Introducció
 - 1.1. Contextualització històrica de l'institut Illa de Rodes
 - 1.2. Característiques i organització actual de l'institut
2. Justificació i fonamentació del projecte
3. Objectius generals
4. Eixos de treball
 - 4.1. La biblioteca com a centre de recursos bibliogràfics i digitals
 - 4.1.1. Objectius
 - 4.1.2. Actuacions concretes
 - 4.2. La biblioteca com a espai de creació i foment de l'hàbit lector
 - 4.2.1. Objectius
 - 4.2.2. Actuacions concretes
 - 4.3. La biblioteca com a eina pedagògica en la cerca i utilització de la informació
 - 4.3.1. Objectius
 - 4.3.2. Actuacions concretes
 - 4.4. La biblioteca com a referent de la vida cultural de l'institut i el seu entorn
 - 4.4.1. Objectius
 - 4.4.2. Actuacions concretes
5. Avaluació del projecte
6. Annex

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Contextualització històrica de l'institut Illa de Rodes

L'Institut Illa de Rodes es va crear el curs 1999-2000, a partir d'un grup de professorat que provenia de l'institut Cap Norfeu. Durant aquells primers anys va rebre el nom de Roses II i les activitats acadèmiques es portaven a terme en barracons. A partir del curs 2003-2004 l'institut es va traslladar a l'edifici actual i, posteriorment, va passar a dir-se Illa de Rodes.

1.2. Característiques i organització actual de l'institut

L'Institut Illa de Rodes és un dels tres instituts de secundària de Roses. Acull els estudis d'Ensenyament Secundari Obligatori, Batxillerat (en les modalitats d'Humanitats i Ciències Socials, i Ciències i Tecnologia), Baccalauréat-Batxibac, Cicles Formatius de Grau Mitjà en conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural i de Tècnic esportiu de grau mitjà en les modalitats de Salvament i socorrisme i de Vela amb aparell fix i lliure.

És també el centre de referència i suport comarcal per als estudis a distància de l'Institut Obert de Catalunya (IOC), pel que fa a Batxillerat, Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior, i accés als Cicles Formatius de Grau superior. Comparteix amb l'escola d'adults de Figueres el suport al Graduat en Educació Secundària.

El centre acull una comunitat d'alumnat, professorat i PAS al voltant de les 500 persones¹, de les quals prop de 450 corresponen a l'alumnat. Aquest prové de les escoles de primària de Roses i també, des del curs 2013-2014, de les escoles de Pau i Palau-saverdera.

2. JUSTIFICACIÓ I FONAMENTACIÓ DEL PROJECTE

El centre té una biblioteca àmplia i lluminosa, dotada d'un fons important, en diversos suports, entre els quals monografies, llibres, revistes i material audiovisual, a part dels recursos a la xarxa.

El centre ha comptat amb un espai destinat a la biblioteca des dels seus inicis en els barracons però, des de la inauguració de l'edifici nou, la biblioteca ocupa el lloc que té en l'actualitat. Amb el temps aquest espai ha anat emmagatzemant gran

¹ Dades corresponents al curs 2016-2017

quantitat de material, enregistrat manualment en un inici i informàticament a partir de la participació en el Projecte d'Innovació Puntedu de Biblioteques, seguint el programa Epèrgam.

Actualment es vol donar un impuls a l'ús de la biblioteca, que compta amb una hora de dedicació diària, durant el curs, d'una persona externa al centre i amb dues hores setmanals de dedicació de la responsable de biblioteca del centre. L'ús de la biblioteca està consolidat a les hores d'esbarjo. El sistema de préstec és utilitzat pels usuaris de la comunitat educativa i la reserva setmanal com a espai per a portar-hi a terme activitats acadèmiques està normalitzada.

El projecte de biblioteca pretén acostar aquest espai a la comunitat educativa amb activitats sistematitzades que permetin el desenvolupament de les competències bàsiques i la consecució dels objectius recollits en el PEC.

Aquest projecte vol explicitar les actuacions concretes, ordenant les iniciatives a l'entorn de quatre eixos d'actuació:

1. La biblioteca com a centre de recursos bibliogràfics i digitals.
2. La biblioteca com a espai de creació i foment de l'hàbit lector.
3. La biblioteca com a eina pedagògica en la recerca i utilització de la informació.
4. La biblioteca com a referent de la vida cultural de l'institut i el seu entorn, de la vila i la comarca.

3. OBJECTIUS GENERALS

1. Ser un espai de referència educativa en el desenvolupament de les activitats quotidianes del centre.
2. Integrar l'ús de la biblioteca en l'organització del centre i en el desenvolupament de les programacions didàctiques de les matèries curriculars.
3. Constituir-se com a àmbit on l'alumnat pugui adquirir les capacitats per fer ús de diverses fonts d'informació i la seva posterior selecció.
5. Actualitzar i adequar els recursos.

6. Desenvolupar la biblioteca digital per facilitar l'accés a recursos digitals.
7. Fer de suport al professorat en la seva activitat docent.
8. Ajudar l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.
9. Coordinar-se amb el professorat i equips docents durant el curs escolar.
10. Incloure en el currículum activitats que impliquin la utilització de la biblioteca.
11. Promoure la dinamització cultural relacionant-la amb l'entorn.
12. Donar suport a projectes puntuals que es realitzin en el centre.
13. Divulgar els serveis i recursos de la biblioteca.
14. Crear un espai on s'exposin els treballs de les àrees curriculars.
15. Fomentar la relació amb altres biblioteques i/o espais culturals.
16. Fer de la biblioteca un espai agradable.

4. EIXOS DE TREBALL

4.1. La biblioteca com a centre de recursos bibliogràfics i digitals

La biblioteca ha de ser un centre d'informació que doni resposta a les necessitats del currículum en totes les seves etapes. Un espai educatiu on l'alumnat pugui desenvolupar les seves habilitats per a obtenir, processar i elaborar la informació de forma autònoma i amb caràcter crític. Un centre de recursos multimèdia on el professorat trobi suport i recursos per a portar a terme el currículum. Un lloc de trobada que permeti l'atenció a la diversitat i on el valor de la cultura hi sigui present.

La biblioteca disposa de col·leccions bibliogràfiques, bases de dades pròpies i accés a bases de dades externes utilitzant les tecnologies de la informació, i ha d'acostar aquests serveis a la comunitat escolar, afavorir l'ús de la lectura i la recerca d'informació.

El primer pas per aconseguir una biblioteca innovadora i preparada per als canvis de l'actual societat de la informació i el coneixement és divulgar i facilitar l'accés

als recursos, així com capacitar la comunitat escolar en el seu ús autònom per al desenvolupament de les activitats docents, culturals o de convivència.

4.1.1. Objectius

1. Fer conèixer el funcionament de la biblioteca i els seus serveis.
2. Divulgar el catàleg de la biblioteca.
3. Facilitar l'accés als recursos.
4. Fomentar la utilització responsable dels recursos TIC.
5. Adaptar els recursos a les necessitats curriculars específiques de cada curs.
6. Potenciar la relació entre els responsables de la biblioteca i els equips docents.
7. Fomentar l'ús de la biblioteca com a espai curricular.
8. Divulgar les novetats a la comunitat educativa.

4.1.2. Actuacions concretes

1. Explicació del funcionament, recursos i programació general d'actuacions al claustre.
2. Contacte amb els caps de departament per detectar les necessitats específiques de cada disciplina.
3. Visita a la biblioteca de l'alumnat nou per entendre'n l'organització i el funcionament.
4. Divulgació periòdica de les novetats i de les activitats que s'organitzen des de la biblioteca a través del web.
5. Expositor amb les novetats (llibres, publicacions periòdiques, fullets...).
6. Creació d'un espai per a la biblioteca a la pàgina web de l'institut.
7. Creació d'una bústia de suggeriments, física o virtual.

4.2. La biblioteca com a espai de creació i foment de l'hàbit lector

Biblioteca i lectura són conceptes íntimament relacionats. Tradicionalment s'ha considerat que l'animació a la lectura es referia a les obres de ficció però les noves tecnologies ens obliguen a plantejar-nos la lectura d'imatges i de nous llenguatges que sovint són més atractius que el llibre tradicional.

El millor punt de partida per començar a llegir és una bona tasca de difusió i una bona formació d'usuaris. La biblioteca ha d'ajudar a desenvolupar la competència i responsabilitat lectora a totes les etapes educatives oferint llibres de qualitat i recursos seleccionats i organitzats segons l'edat, en un espai agradable i amb un servei regular d'assessorament i préstec. La difusió del gust per la lectura no ha de ser un objectiu destinat només a una part de la comunitat educativa (l'alumnat) sinó a tota la comunitat en conjunt.

4.2.1. Objectius

1. Promoure la lectura com a font d'aprenentatge i plaer.
2. Potenciar la lectura entre la comunitat educativa.
3. Educar el sentit crític.
4. Potenciar la millora de la competència lectora des de totes les àrees del currículum.
5. Fer conèixer les novetats de la biblioteca.
6. Fomentar l'ús de la biblioteca d'aula.
7. Promoure campanyes per donar a conèixer autors o temes concrets.

4.2.2. Actuacions concretes

1. Club de lectura: un club de lectura està format per un grup de persones que es reuneix periòdicament per comentar un llibre que cadascú ha llegit individualment

a casa. Després, a les reunions, es comparteixen opinions. El club té un coordinador que modera les reunions, recull i transmet al grup el contingut del llibre, estimula la intervenció dels participants i organitza activitats complementàries (trobades amb altres clubs...). La periodicitat de l'activitat dependrà de l'hàbit lector dels participants, podrà ser mensual o trimestral. Es podria fer més d'una sessió per llibre en el cas que hi hagués un número molt alt de participants en el club. Tot l'alumnat de l'institut està convidat a participar-hi.

2. Biblioteca d'aula: les biblioteques d'aula estan formades per un conjunt de llibres, revistes o altre material que, posats a la seva disposició, són apropiats per a l'alumnat d'un nivell concret. Són dinàmiques (els recursos s'han de renovar periòdicament) i estan pensades per ser utilitzades diàriament en consultes breus o lectures personals. D'acord amb l'ED i el tutor/a de grup es pot dotar l'aula del material necessari. La utilització correcta del material i la seva conservació és responsabilitat del grup i del tutor/a.

3. Visites d'autors: és una activitat que es pot fer conjuntament amb les àrees de llengua, si prèviament s'ha treballat el llibre. Conèixer personalment l'autor, poder-li fer preguntes sobre qüestions puntuals, sobre el procés de creació... és un al·licient per a la lectura i per a la reflexió i l'autoconeixement.

4. Creació de guies de lectura: es tracta de proposar un llistat de títols relacionats amb un tema, un autor o un personatge.

5. Creació d'un blog de ressenyes i comentaris de llibres: els lectors de la comunitat educativa poden fer una ressenya amb informació diversa sobre un llibre per a què serveixi de referència o consulta a futurs lectors.

6. Assessorament individualitzat: l'horari de biblioteca permetrà que es puguin atendre les consultes sobre lectures.

4.3. La biblioteca com a eina pedagògica en la cerca i utilització de la informació

La biblioteca és un centre de recursos i serveis d'ajuda a la investigació i l'aprenentatge; un lloc d'informació i formació on tots els recursos, interns o virtuals, han de ser accessibles. Una persona competent en informació ha de ser capaç de reconèixer quan necessita la informació i tenir la capacitat de localitzar-la, avaluar-la, seleccionar-la i utilitzar-la amb eficàcia.

4.3.1. Objectius

1. Potenciar la coordinació amb els ED.
2. Donar a conèixer els diferents suports de la informació i la seva utilitat pràctica.
3. Donar a conèixer diverses estratègies de cerca en funció de les necessitats informatives.
4. Orientar l'alumnat pautant les etapes del procés de cerca.
5. Assessorar els usuaris individualment per tal de desenvolupar el seu sentit crític.

4.3.2. Actuacions concretes

1. Cooperació amb les àrees: algunes activitats o propostes específiques de les àrees es poden fer conjuntament amb la biblioteca.
2. La biblioteca com a aula on impartir algunes matèries curriculars: per fer-ho, cada setmana es col·locarà en el suro de la sala de professors un qüestionari de reserva puntual de la biblioteca.
3. Cooperar amb la direcció per donar suport a projectes generals de centre.
4. Assessorament individual als usuaris.

4.4. La biblioteca com a referent de la vida cultural de l'institut i el seu entorn

Educació i cultura són dos conceptes íntimament lligats. És important que l'alumnat pugui incorporar com a propi l'interès i el plaer per la lectura, el cinema,

el teatre, les visites a exposicions i altres esdeveniments culturals no només del centre, sinó també de la vila. Això els proporcionarà un bagatge cultural que facilitarà el seu desenvolupament com a persones capaces d'integrar-se en una societat cada vegada més diversa i complexa. En aquest sentit, la biblioteca ha de ser un referent cultural que permeti la democratització de mitjans i materials d'aprenentatge, amb la intenció de compensar possibles desigualtats socials.

4.4.1. Objectius

1. Cooperar amb els equips docents en l'elaboració d'activitats generals de centre.
2. Impulsar la col·laboració de la comunitat educativa en el foment d'activitats culturals.
3. Facilitar l'accés a productes culturals.
4. Recollir i divulgar informació sobre esdeveniments culturals del centre i de la vila.
5. Utilitzar els recursos en línia com a divulgadors culturals.
6. Establir contactes amb les biblioteques de la zona.

4.4.2. Actuacions concretes

1. Lloc d'exposicions de treballs fets per l'alumnat en les matèries curriculars, d'exposicions culturals realitzades en el centre al llarg del curs o per promoure campanyes institucionals relacionades amb temes pròxims a l'alumnat.
2. Tauler cultural per exposar notícies, agenda d'activitats externes al centre, programacions de cinema, teatre, concerts...
3. Setmanes temàtiques: es poden organitzar d'acord amb els departaments i els ED. L'objectiu és fomentar en l'alumnat l'interès per temàtiques variades, desenvolupar la seva capacitat de recerca i de selecció de la informació i fomentar el treball cooperatiu.

Les qüestions proposades pels departaments poden girar a l'entorn d'un eix temàtic. L'inici de l'activitat s'anuncia en el tauler cultural i cada dia l'alumnat ha de resoldre les qüestions i anotar-les en un full de seguiment de l'activitat.

4. Intercanvi de llibres: la biblioteca fomenta l'intercanvi de llibres usats a través d'un expositor amb els llibres que els membres de la comunitat educativa hi aporten.

5. AVALUACIÓ DEL PROJECTE

En finalitzar el curs acadèmic, la comissió de biblioteca valora els objectius més importants del projecte, enumerats tot seguit. La documentació per fer-ho figura a l'annex.

1. Grau d'utilització de la biblioteca per part de l'alumnat en horari lectiu.
2. Respecte a les normes d'utilització de la biblioteca.
3. Participació dels departaments en l'organització d'activitats.
4. Utilització de la biblioteca per fer-hi activitats curriculars.
5. Utilització del sistema de préstec.
6. Renovació del fons.
7. Número d'activitats de centre que s'han programat i/o realitzat o on s'ha col·laborat.
8. Col·laboració amb altres institucions de la zona.

ANNEX

QÜESTIONARI D'AVUACIÓ

A contestar per la comissió de biblioteca.

Grau de coneixement i d'utilització de la biblioteca per part de l'alumnat en horari lectiu	
Respecte a les normes d'utilització de la biblioteca	
Participació dels departaments en l'organització d'activitats	
Utilització de la biblioteca per fer-hi activitats curriculars	
Número de préstecs	

Renovació de fons	
Esporgada de materials en mal estat	
Catalogació	
Número d'activitats de centre que s'han programat i/o realitzat o on s'ha col·laborat	
Col·laboració amb altres institucions de la zona.	